

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2016 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 991 478 396
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: SKIEN FJERNVARME AS
Forretningsadresse: Amtmand Aalls gate 85
3716 SKIEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2016 - 31.12.2016

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Svein Morten Rogn
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 07.04.2017

Grunnlag for avgivelse

År 2016: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2015: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2016

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 02.11.2020

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1, 2	25 956 264	18 139 675
Annen driftsinntekt	14	75 154	41 592
Sum inntekter		26 031 418	18 181 267
Kostnader			
Varekostnad		10 815 358	7 020 491
Lønnskostnad	3	1 330 224	1 886 424
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	7 378 041	6 280 155
Annen driftskostnad	3, 14	7 132 444	5 806 508
Sum kostnader		26 656 066	20 993 578
Driftsresultat		-624 648	-2 812 311
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	13	93 381	121 669
Sum finansinntekter		93 381	121 669
Annen finanskostnad	13	3 365 854	3 256 823
Sum finanskostnader		3 365 854	3 256 823
Netto finans		-3 272 473	-3 135 154
Ordinært resultat før skattekostnad		-3 897 121	-5 947 465
Skattekostnad på ordinært resultat	10	-553 475	-838 614
Ordinært resultat etter skattekostnad		-3 343 646	-5 108 851
Årsresultat		-3 343 646	-5 108 851
Årsresultat etter minoritetsinteresser		-3 343 646	-5 108 851
Totalresultat		-3 343 646	-5 108 851
Overføringer og disponeringer			
Overføringer til/fra annen egenkapital	6	-3 343 646	-5 108 851

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
Sum overføringer og disponeringer		-3 343 646	-5 108 851

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	10	9 491 298	9 517 106
Sum immaterielle eiendeler		9 491 298	9 517 106
Varige driftsmidler			
Maskiner og anlegg	4, 14, 15	141 612 352	151 386 936
Sum varige driftsmidler		141 612 352	151 386 936
Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer	7	325 000	
Sum finansielle anleggsmidler		325 000	
Sum anleggsmidler		151 428 650	160 904 042
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer		381 568	473 927
Fordringer			
Kundefordringer	9, 15	6 290 568	5 964 775
Andre fordringer	8, 9	289 684	1 346 664
Sum fordringer		6 580 252	7 311 439
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	11	7 165 640	3 434 343
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		7 165 640	3 434 343
Sum omløpsmidler		14 127 460	11 219 709
SUM EIENDELER		165 556 110	172 123 751

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	5, 6	24 000 000	24 000 000
Overkurs	6	38 408 000	38 408 000
Sum innskutt egenkapital		62 408 000	62 408 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	6	-29 865 876	-28 350 419
Sum opptjent egenkapital		-29 865 876	-28 350 419
Sum egenkapital		32 542 124	34 057 581
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	7		1 915 000
Sum avsetninger for forpliktelser			1 915 000
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	116 250 000	119 974 816
Øvrig langsiktig gjeld	9, 16	9 000 000	
Sum annen langsiktig gjeld		125 250 000	119 974 816
Sum langsiktig gjeld		125 250 000	121 889 816
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	5 000 000	
Leverandørgjeld	9	909 951	5 694 442
Skyldige offentlige avgifter		167 525	156 704
Annen kortsiktig gjeld	9, 12	1 686 509	10 325 208
Sum kortsiktig gjeld		7 763 985	16 176 353
Sum gjeld		133 013 985	138 066 169
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		165 556 110	172 123 751

Årsregnskap

Skien Fjernvarme AS

2016

Skien Fjernvarme AS, org nr 991 478 396

Arsberetning 2016

Virksomhetens art og hvor den drives

Selskapet ble stiftet 11. juni 2007 og startet høsten 2007 kommersiell drift.

Selskapets virksomhet består primært av produksjon og salg av bioenergi basert fjernvarme samt utvikling og drift av fjernvarmesystemer i Skien. Fjernvarme vil erstatte bruk av elektrisk kraft, gass og fyringsolje til oppvarmingsformål i Skien. Selskapet har sitt forretningskontor i Skien i Telemark og eies av Skagerak Varmer AS (51%), AT Biovarme AS (34%) og Løvenskiold-Fossum Skog ANS (15%). Skagerak Varmer AS er et heleid datterselskap av Skagerak Energi AS og AT Biovarme AS er et heleid datterselskap av AT Skog SA.

Selskapets utvikling

I 2016 har selskapet hatt en betydelig vekst i tilknyttet kundevolum, hvor særlig avtale med sykehuset Telemark er sterk bidragsyter til det. Denne avtalen gjør også at sykehusets varmesentral (8MW) vil inngå i den samlede spisslast og reservekapasitet som selskapet disponerer. Nylende varmesentral består av 2 biokjeler på hver 6MW og har som spisslast og reserve en olje-/bio-oljekjel på 8 MW og en oljekjel på 10 MW .

Skien Fjernvarme har nå avsluttet første utbyggingsfase, men det er fortsatt planer om videre utbygging av rørnettet i Skien sentrum og på Klosterøya. Det er fortsatt jevnt tilsig med nye kunder som ønsker fjernvarme som en trygg og miljøvennlig oppvarming.

Selskapets resultat og fortsatt drift

2016 ble også et varmt år med lave priser på el. Selskapet nær doblet salget i 2016 som følge av god kundevekst. En bedre prismargin i forhold til budsjett gjorde at selskapet fikk en omsetning over budsjett. Skien Fjernvarme har nå en betydelig positiv kontantstrøm fra sin drift, og forventer å gå med overskudd i løpet av et par år.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en rettvise oversikt over utvikling og resultat av foretakets virksomhet og dets stilling pr. 31.12.2016. Selskapets resultat for 2016 ble minus 3.343.646,- kroner.

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er til stede og lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som er av negativ betydning ved bedømmelsen av selskapets stilling.

Selskapet har en innskutt egenkapital på 62,4 mnok, mens den totale egenkapitalen er 32,5 mnok.

Nøkkeltall

Skien Fjernvarme omsatte i 2016 38,4 GWh fjernvarme. Selskapet hadde ved årsskiftet inngått avtaler om levering av ca 29,0 MW til 52 ulike kunder. Selskapets nett-tap var i 2016 10,5%

Skien Fjernvarme AS, org nr 991 478 396

Personal og HMS

En person på drift er nå eneste fast ansatte i Skien fjernvarme AS. Daglig leder gikk våren 2016 over til Skagerak Varme og leies nå inn på timebasis sammen med ulike prosjekt og driftsressurser. Dette er regulert i en samarbeidsavtale mellom selskapene. Skien Fjernvarme AS inngår som før i felles vaktordning med Skagerak Varme AS.

HMS er høyt prioritert. Selskapets driftspersonell var med på en større beredskapsøvelse sammen med Skagerak Varme AS på Horten varmesentral i november 2016, med godt resultat og god læring. Det har ikke vært ulykker, fraværsskader eller andre alvorlige uønskede hendelser i 2016. Selskapet mener innarbeidede retningslinjer og rutiner legger et godt grunnlag for at slikt heller ikke skal skje i fremtiden.

Miljø

Virksomheten bruker ren fornybar skogsflis som brensel for all grunnlast og olje benyttes kun til spisslast. I 2016 ble 95,9%, (36,8GWh) produsert med fornybar skogsflis. Selskapet jobber målrettet for å holde en høy bioandel i sin produksjon.

Forbrenning av trevirke gir ingen netto økning av CO₂ til atmosfæren. Selskapets virksomhet bidro dermed i 2016 til en reduksjon i utslipp av klimagassen CO₂ til atmosfæren med ca. 12.500 tonn, sammenlignet med bruk av fossile energibærere. Dette er alene mer enn Skien kommune sitt klimaplan-mål. Mht øvrige utslipp så viser gjennomførte tredjepartsanalyser at selskapet ligger godt under myndighetenes grenseverdier til lokalutslipp (NO_x, CO og partikler).

Likestilling

Selskapet har fokus på likestilling. Selskapet har for øyeblikket ingen kvinner ansatt eller i styret, men det er flere kvinner blant de innleide personellressursene.

FoU

Selskapet har ikke hatt kostnader til forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2016, men har et samarbeid med høyskolen i Sørøst-Norge og Telemark fylkeskommune for å fremme opplæring og forskning innen bioenergi som fremtidens energikilde til oppvarming.

Styret

Skien, 07.04.2017.

Trond Ditlefsen

Styrets leder

Steinar Bjerke

Styremedlem

Jørn Inge Næss

Styremedlem

Thomas A. Ellefsen

Styremedlem

Leopold A. Løvenskiold

Styremedlem

Gaute Finstad

Styremedlem

Hans Erik Røra

Styremedlem

Morten Rogn

Daglig leder

Deloitte.

Deloitte AS
Leivollen 23
Postboks 2654 Kjørbekk
NO-3702 Skien
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Skien Fjernvarme AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Skien Fjernvarme AS' årsregnskap som viser et underskudd på kr 3 343 646. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Deloitte

side 3

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Skien, 7. april 2017
Deloitte AS

Espen Thorbjørnsen
statsautorisert revisor

Skien Fjernvarme AS

Resultatregnskap

NOTE	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2016	2015
1, 2	Salgsinntekt	25 956 264	18 139 675
14	Annen driftsinntekt	75 154	41 592
	Sum driftsinntekter	26 031 418	18 181 267
	Varekostnad	10 815 358	7 020 491
3	Lønnskostnad	1 330 224	1 886 424
4	Avskrivning på varige driftsmidler	7 378 041	6 280 155
3, 14	Annen driftskostnad	7 132 444	5 806 508
	Sum driftskostnader	26 656 066	20 993 578
	Driftsresultat	-624 648	-2 812 311
	FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER		
13	Annen finansinntekt	93 381	121 669
13	Annen finanskostnad	3 365 854	3 256 823
	Netto finansresultat	-3 272 473	-3 135 154
	Resultat før skattekostnad	-3 897 121	-5 947 465
10	Skattekostnad	-553 475	-838 614
	ÅRSRESULTAT	-3 343 646	-5 108 851
	OVERFØRINGER		
6	Overført til annen egenkapital	-3 343 646	-5 108 851
	Sum overføringer	-3 343 646	-5 108 851

Skien Fjernvarme AS
Balanse pr 31. desember

NOTE	EIENDELER	2016	2015
	Anleggsmidler		
	Immaterielle eiendeler		
10	Utsatt skattefordel	<u>9 491 298</u>	<u>9 517 106</u>
	Sum immaterielle eiendeler	<u>9 491 298</u>	<u>9 517 106</u>
	Varige driftsmidler		
4, 14, 15	Anlegg, maskiner og driftsløsøre	<u>141 612 352</u>	<u>151 386 936</u>
	Sum varige driftsmidler	<u>141 612 352</u>	<u>151 386 936</u>
	Finansielle anleggsmidler		
7	Andre fordringer	<u>325 000</u>	<u>0</u>
	Sum finansielle anleggsmidler	<u>325 000</u>	<u>0</u>
	Sum anleggsmidler	<u>151 428 650</u>	<u>160 904 042</u>
	Omløpsmidler		
	Varer	<u>381 568</u>	<u>473 927</u>
	Fordringer		
9, 15	Kundefordringer	<u>6 290 568</u>	<u>5 964 775</u>
8, 9	Andre fordringer	<u>289 684</u>	<u>1 346 664</u>
	Sum fordringer	<u>6 580 252</u>	<u>7 311 439</u>
11	Bankinnskudd, kontanter og lignende	<u>7 165 640</u>	<u>3 434 343</u>
	Sum omløpsmidler	<u>14 127 460</u>	<u>11 219 709</u>
	SUM EIENDELER	<u>165 556 110</u>	<u>172 123 751</u>

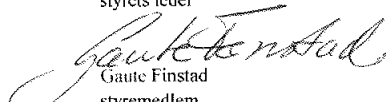
Skien Fjernvarme AS Balanse pr 31. desember

NOTE	EGENKAPITAL OG GJELD	2016	2015
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
5, 6	Aksjekapital (4 000 aksjer á kr 6 000)	24 000 000	24 000 000
6	Overkurs	38 408 000	38 408 000
	Sum innskutt egenkapital	62 408 000	62 408 000
	Opptjent egenkapital		
6	Annen egenkapital	-29 865 876	-28 350 419
	Sum opptjent egenkapital	-29 865 876	-28 350 419
	Sum egenkapital	32 542 124	34 057 581
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
7	Pensjonsforpliktelser	0	1 915 000
	Sum avsetninger for forpliktelser	0	1 915 000
	Annen langsiktig gjeld		
15	Gjeld til kredittinstitusjoner	116 250 000	119 974 816
9, 16	Øvrig langsiktig gjeld	9 000 000	0
	Sum annen langsiktig gjeld	125 250 000	119 974 816
	Kortsiktig gjeld		
15	Gjeld til kredittinstitusjoner	5 000 000	0
9	Leverandørgjeld	909 951	5 694 442
	Skyldige offentlige avgifter	167 525	156 704
9, 12	Annen kortsiktig gjeld	1 686 509	10 325 208
	Sum kortsiktig gjeld	7 763 985	16 176 353
	Sum gjeld	133 013 985	138 066 169
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	165 556 110	172 123 751

Skien, 7. april 2017

Trond Ditlefsen
styrets leder

Gaute Finstad
styremedlem

Steinar Kristoffer Bjerke
styremedlem

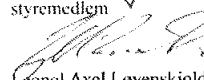
Hans Erik Rora
styremedlem

John Inge Ness
styremedlem

Thomas Alfhild Ellefsen
styremedlem

Leopold Axel Løvenskiold
styremedlem

Svein Morten Rogn
daglig leder

Skien Fjernvarme AS Noter til regnskapet 2016

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge

Selskapet er 51% eiet datterselskap av Skagerak Varme AS Selskapet inngår i Skagerak Varmes konsernregnskap og Skagerak Energis konsernregnskap
Konsernregnskap kan lastes ned fra Skagerak Energis nettsider www.skagerakenergi.no eller kan utleveres ved Skagerak Energis hovedkontor i Porsgrunn.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående Anleggsmidler med begrenset økonomiske levetid avskrives planmessig

Ammen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost etter FIFO-metoden og netto salgsverdi

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter og inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse

Pensjoner

Pensjonsordningene i Skien Fjernvarme AS følger pensjonsordningene i konsernet. Konsernet har tjenstepensjonsordning i egen pensjonskasse, Skagerak Energi Pensjonskasse Dette er en ytelsesbasert pensjonsordning i tillegg er det i 2016 etablert en innskuddsbasert ordning Pensjonsordningene oppfyller lovbestemte krav til offentlige tjenstepensjonsordninger.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Netto pensjonsforpliktelse beregnes som påløpt bruttoforpliktelse med fradrag av estimerte pensjonsmidler på balansedagen Påløpt bruttoforpliktelse beregnes som nåverdien av fremtidige pensjonsytelser, gitt antagelser om årlig endring i lønn og folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode.

Aktuarielle tap og gevinster (estimatavvik) som skyldes endringer i aktuarmessige forutsetninger eller grunnlagsdata, føres løpende direkte mot egenkapitalen etter avsetning for utsatt skatt

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjening av rettigheten ikke er betinget av videre opptjeningsstid, resultatføres direkte Endring som ikke gis med tilbakevirkende kraft, resultatføres over gjensvarende opptjeningsstid

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi og klassifiseres som langsiktig eiendel Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger er klassifisert som avsetning for forpliktelser under langsiktig gjeld

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene

Innskuddsbasert pensjonsordning

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor selskapet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser for selskapene etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad.

Inntekter

Ved varesalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når både risiko og kontroll i hovedsak er overført til kunden. Dette vil normalt være tilfellet når varen er levert til kunden. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Ved tjenestesalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Skatter

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessige resultat for skatt.

Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner er ført mot egenkapitalen.

Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Note 2 Salgsinntekter

Salgsinntekter er knyttet til leveranse av fjernvarme i Norge.

Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

	2016	2015
Lønn	1 180 979	1 792 803
Arbeidsgiveravgift	194 088	273 569
Aktiverte lønnskostnader	-414 161	-594 065
Pensjonskostnader	325 185	423 000
Andre ytelser	44 133	-8 883
Sum	1 330 224	1 886 424

Antall årsverk 1 2

Ytelser til ledende personer	Lønn	Pensjon	Godtgjørelse
Daglig leder	425 162	86 413	31 238

Daglig leder gikk våren 2016 over til Skagerak Varme AS og har deretter vært leid inn på timebasis. Ytelser til daglig leder ovenfor gjelder perioden som ansatt i Skien Fjernvarme AS.

Honorar til Deloitte AS og samarbeidende selskaper fordeler seg som følger	2016	2015
Lovpålagt revisjon og revisjonsrelaterte tjenester*	40 718	42 375
Skatterådgivning	20 986	10 758
Andre attestasjonstjenester	17 970	1 150
Øvrige tjenester	-	1 500

*Linjen for lovpålagt revisjon inneholder avtalt honorar samt kostnadsførte revisjonsrelaterte tjenester. Resterende linjer er kostnadsført i året. Alle beløp er eksklusiv mva.

Note 4 Varige driftsmidler

	Varebiler	Produksjons- anlegg	Distribusjons- anlegg	Kunde- installasjoner	SUM
Anskaffelseskost 01.01	216 192	77 873 673	88 143 574	7 854 510	174 087 949
Tilgang driftsmidler	-	-4 599 061	-1 255 780	3 458 298	-2 396 543
Avgang driftsmidler	-	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	216 192	73 274 612	86 887 794	11 312 808	171 691 406
Akkumulerte avskrivninger 31.12	82 602	14 383 608	13 306 089	2 306 757	30 079 056
Bokført verdi pr. 31.12.	133 590	58 891 004	73 581 706	9 006 052	141 612 352
Årets avskrivninger	27 171	3 873 512	2 934 511	542 847	7 378 041
Levetid	8 år	20 år	30 år	15 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Totale tilganger er negative grunnet mottatt ENOVA tilskudd i 2016 på 7,9 MNOK

Note 5 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet pr 31.12.16 består av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	4 000	6 000	24 000 000
Sum	4 000		24 000 000

Eierstruktur

De største aksjonærene i selskapet pr 31.12.16 var:

	Ordinære	Eier- andel	Stemme- andel
Skagerak Varme AS	2 040	51 %	51 %
AT Biovarme AS	1 360	34 %	34 %
Lovenskiold-Fossum Skog ANS	600	15 %	15 %
Totalt antall aksjer	4 000	100 %	100 %

Selskapet er eiet 51% av Skagerak Varme AS. Skien Fjernvarme AS inngår i Skagerak Varme konsernet og Skagerak Energi konsernet

Note 6 Egenkapital

	Aksje- kapital	Overkurs	Annen EK	Sum
Egenkapital pr. 01.01.	24 000 000	38 408 000	-28 350 419	34 057 581
Estimatendring pensjon	-	-	1 828 189	1 828 189
Årets resultat	-	-	-3 343 646	-3 343 646
Egenkapital 31.12.	24 000 000	38 408 000	-29 865 876	32 542 124

Note 7 Pensjoner

Om pensjonsordningen:

Skagerak Energi har egen pensjonskasse for ansatte i konsernet. Ansatte i konsernet har offentlig pensjonsavtale gjennom pensjonskassen, pensjonsavtalen er en ytelsesbasert pensjonsordning.

Aktuarberegning knyttet til den ytelsesbaserte pensjonsordning er utført 31.12.2016 med utgangspunkt i pålopt ytelsesmetode.

Skagerak pensjonsordning for nyansatte er fra og med 1. mars 2016 en innskuddsordning plassert hos et eksternt forsikringselskap. Innskuddssatsen er 6% for pensjongsivende lønn opp til 7,1 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og 18% for pensjongsivende lønn mellom 7,1 G og 12 G. Pensjonsinnskuddet plasseres i en felles forhåndsvalgt spareprofil, men ansatte kan i stede velge mellom 5 spareprofiler med ulik forventet avkastning og risiko. Innskuddsplanen omfatter foruten sparing til alderspensjon, også risikodekning. Medarbeidere ansatt etter 1. mars 2016, og andre medarbeidere som valgte å endre sin pensjonsordning til konsernets innskudds-pensjonsordning vil også omfattes av privat avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP).

Tallene er oppgitt i hele tusen.

Spesifikasjon av pensjonsmidler/-forpliktelse:

	2016	2015
Pensjonsforpliktelser brutto	-683	-3 924
Pensjonsmidler i pensjonskassen	968	2 245
Netto pensjonsmidler (-forpliktelser)	285	-1 679
Arbeidsgevavgift -sikrede og usikrede ordninger	40	-236
Netto balanseførte pensjonsmidler (-forpliktelser)	325	-1 915

Bevegelse i aktuariemessig gevinst/tap innregnet direkte mot egenkapitalen:

	2016	2015
Akk. beløp innregnet i egenkapitalen for skatt 01 01	149	1 014
Innregnet i perioden	-2 407	-865
Akk. beløp innregnet direkte i EK for skatt 31 12	-2 259	149
Utsatt skatt relatert til akt. messig gev. -tap innregnet i EK	542	-39
Akk. beløp innregnet dir. i egenkapitalen etter skatt 31. desember	-1 716	110

Sammensetning av pensjonsmidler i egen pensjonskasse til markedsverdi:

	31.12.2016	Andel
Egenkapitalinstrumenter	348	36 %
Rentebærende instrumenter	436	45 %
Annet	184	19 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	968	100 %

Pensjonskassens investeringsstrategi gir rammer for kapitalforvaltningen. Forvaltningen skal alltid være innenfor gjeldende regelverk. Innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet, god risikospredning og likviditet, skal det over en lang tidshorisont søkes å oppnå så god avkastning som mulig. Avkastningen skal sikre at pensjonskassen er i stand til å betjene de fremtidige, langsiktige pensjonsforpliktelsene. Investeringsstrategien gir klare rammer for plasseringsformer og aktivasammensetning. Forvaltningen er organisert gjennom bruk av eksterne forvaltere.

Spesifikasjon av pensjonskostnader:

	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	257	347
Rentekostnad	96	98
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-59	-44
Tilskudd fra ansatte	-	-25
Arbeidsgevavgift	36	47
Pensjonskostnad ytelsesplaner	330	423

Personer omfattet av pensjonsordningen:

	2016	2015
Aktive ytelsesbasert ordning	1	2
Sum	1	2

Økonomiske forutsetninger for den ytelsesbaserte pensjonsordningen:

	31.12.2016	01.01.2016	31.12.2015	01.01.2015
Årlig diskonteringsrente	2,30 %	2,30 %	2,50 %	2,20 %
Lønnsregulering (lønnskurve)	2,25 %	2,25 %	2,50 %	2,75 %
Regulering av løpende pensjoner	1,25 %	1,25 %	1,50 %	1,75 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,00 %	2,00 %	2,25 %	2,50 %
Forventet årlig avgang				
* Opp til 45 år	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
* Mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
* Over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning	2,30 %	2,30 %	2,50 %	2,20 %
Inflasjonsrate	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %
Uttakstilbøyelighet AFP	25,00 %	25,00 %	25,00 %	25,00 %

Forutsetninger pr 31.12 er benyttet til beregning av netto pensjonsforpliktelse ved utgangen av året, mens forutsetninger pr 01.01 er benyttet til å beregne pensjonskostnaden for året.

Note 8 Andre kortsiktige fordringer

	2016	2015
Merverdiavgift til gode	-	1 337 664
Forskuddsbetalte kostnader	9 000	9 000
Andre kortsiktige fordringer	280 684	-
Sum	289 684	1 346 664

	Kundefordringer		Annen kortsiktig fordring	
	2016	2015	2016	2015
Skagerak Varme AS	18 281	-	-	-
Sum	18 281	-	-	-

	Langsiktig gjeld	
	2016	2015
Skagerak Varme AS	4 590 000	-
Sum	4 590 000	-

	Leverandørgjeld		Annen kortsiktig gjeld	
	2016	2015	2016	2015
Skagerak Varme AS	96 362	307 935	149 676	4 639 213
Skagerak Nett AS	-	45 291	-	-
Sum	96 362	353 226	149 676	4 639 213

Note 10 Skattekostnad

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2016	2015
Betalbar skatt	-	-
Skatteeffekt av endring i MF fort direkte mot EK	22 585	2 979
Endring i utsatt skatt	-576 060	-841 592
Skattekostnad ordinært resultat	-553 475	-838 614

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats:	2016	2015
Skatt av årsresultatet 25%	-974 280	-1 605 816
Skatt på permanente forskjeller 25%	2 750	2 855
Virkning av endring i skatteregler (fra 25% til 24%)	395 471	764 347
Virkning av endring i skatteregler (fra 25% til 24%) fort direkte mot egenkapitalen	22 585	-
Skattekostnad	-553 475	-838 614
Effektiv skattesats	14 %	14 %

Oversikt midlertidige forskjeller	2016	2015
Driftsmidler	6 717 401	6 992 312
Pensjonsforpliktelser	601 630	-1 500 054
Fremforbart underskudd	-46 866 101	-43 560 679
Sum	-39 547 070	-38 068 421
Utsatt skatteforpliktelse (+) / Utsatt skattefordel (-)	-9 491 298	-9 517 106

Note 11 Bankinnskudd

Bankinnskudd, kontanter o.l. omfatter bundne skattetreksmidler med kr. 152 661

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	2016	2015
Skyldige feriepenger	129 618	180 933
Pålopte kostnader konserninterne	149 676	49 213
Andre pålopte kostnader	1 407 215	1 095 062
Kortsiktig lån konserninternt (aksjonær)	-	4 590 000
Andre kortsiktige lån (aksjonær)	-	4 410 000
Sum annen kortsiktig gjeld	1 686 509	10 325 208

Note 13 Finansinntekter- og kostnader

	2016	2015
Andre renteinntekter	93 381	121 669
Sum finansinntekter	93 381	121 669

	2016	2015
Andre rentekostnader	3 365 569	3 252 667
Andre finanskostnader	285	4 156
Sum finanskostnader	3 365 854	3 256 823

Note 14 Nærstående parter

Resultatmessige transaksjoner med nærstående parter til Skien Fjernvarme AS

Transaksjon/ transaksjonsgruppe	Motpart	Forhold til motpart	2016	2015
Annen driftsinntekt	Skagerak Varme AS	Morselskap	75 154	-
Driftsinntekter			75 154	-
Andre driftskostnader	Skagerak Varme AS	Morselskap	1 178 340	683 535
Andre driftskostnader	Skagerak Energi AS	Morselskap	246 451	311 223
Andre driftskostnader	Skagerak Nett AS	Sosterselskap	131 364	116 630
Driftskostnader			1 556 155	1 111 388
Sum			-1 481 000	-1 111 388

Det er i tillegg aktivert konserninternt kjøp på kr 432 570 fra Skagerak Varme AS og Skagerak Nett AS

Transaksjon/transaksjonsgruppe tilsvarende tilhørende resultatlinje
Mellomværende med nærstående parter er spesifisert i note 9

Note 15 Pantstillelser og garanti m.v.

Bokført gjeld som er sikret ved pant og lignende	2016	2015
Gjeld til kredittinstitusjoner	116 250 000	119 974 816
Gjeld til kredittinstitusjoner (1. års avdrag på langsiktig gjeld)	5 000 000	-
Sum	121 250 000	119 974 816

Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld	2016	2015
Driftstilbehør	141 612 352	151 386 936
Kundefordringer	6 290 568	5 964 775
Sum	147 902 920	157 351 711

Bokført gjeld er sikret med pant i selskapets driftstilbehør på inntil 130 MNOK og selskapets kundefordringer på inntil 5 MNOK

Den langsiktige gjelden har en nedbetalingsprofil på 25 år, og kr 111 250 000 forfaller i sin helhet til betaling i 2019

Note 16 Annen langsiktig gjeld

Spesifikasjon annen langsiktig gjeld	2016	2015
Ovrig langsiktig gjeld til aksjonærer	4 410 000	-
Sum	4 410 000	-

Se for øvrig note 9 for langsiktig gjeld med selskap i samme konsern